

Brachytherapie van de vrouwelijke geslachtsorganen

informatie voor patiënten

INLEIDING	3
WAT IS BRACHYTHERAPIE?	4
HOE GEBEURT DE BEHANDELING?	4
HOE VERLOOPT DE OPNAME?	6
NEVENWERKINGEN EN NABEHANDELING	10
HEBT U NOG VRAGEN?	10
CONTACTGEGEVENS RADIOTHERAPIE-ONCOLOGIE	11

Binnenkort ondergaat u een behandeling met brachytherapie. Deze brochure geeft u meer informatie over wat brachytherapie inhoudt en hoe de behandeling precies verloopt.

Als u na het lezen van deze brochure nog vragen hebt, kunt u ze altijd stellen aan de verpleegkundigen of de behandelende arts van de bestralingsafdeling. Achteraan in deze brochure vindt u de nodige contactgegevens.

De medewerkers van de dienst radiotherapie-oncologie

WAT IS BRACHYTHERAPIE?

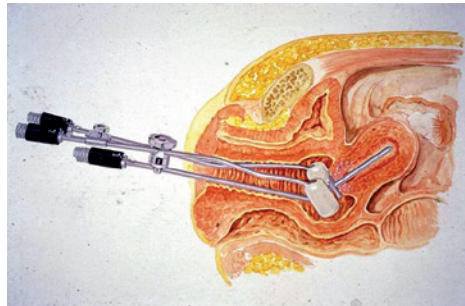
Brachytherapie is een **inwendige** bestraling. Dat betekent dat een bestralingsbron in het lichaam zelf wordt ingebracht (dit verschilt dus van de uitwendige bestralingen die op een bestralingsstoel gegeven worden). Binnen in het lichaam betekent in uw geval in de vagina en/of de baarmoeder, op de plaats waar het gezwel zit of gezeten heeft.

HOE GEBEURT DE BEHANDELING?

Bij brachytherapie van de vrouwelijke geslachtsorganen gaat het om een inwendige bestraling van gezwellen van de vagina, de baarmoeder en/of de baarmoederhals.

De inwendige bestraling met brachytherapie wordt meestal gegeven na een uitwendige bestraling van het bekken, maar dat is niet altijd het geval.

Bij brachytherapie gebeurt het plaatsen van de verschillende tubes onder algemene verdoving. Eerst plaatsen we een blaassonde en daarna een centrale tube doorheen de baarmoederhalsopening tot in

de baarmoeder. Omdat we met die tube niet genoeg in de breedte kunnen bestralen, plaatsen we in de vagina nog twee bijkomende tubes. Die tubes samen worden ook wel ‘applicator’ genoemd.

HOE RAAKT DE RADIOACTIEVE BRON IN DE APPLICATOR?

Met een uiterst veilig en precies toestel wordt een kleine bestralingsbron via een kabel automatisch tot op de goede plaats in de applicator geduwd. Dat gaat snel en pijnloos.

Tijdens de behandeling blijft u gedurende 10 tot 20 minuten in een speciale kamer, die we ‘bunker’ noemen. Die bunker bevindt zich op de bestralingsafdeling (E 608).

HOELANG BLIJFT DE RADIOACTIEVE BRON IN HET LICHAAM?

Het stralingsmateriaal moet gedurende een nauwkeurig berekende tijd in de applicator blijven. Die tijd is afhankelijk van de stralingsdosis die nodig is. Na de behandeling wordt het radioactieve materiaal automatisch teruggetrokken. U geeft na de behandeling zelf geen straling af en vormt dus ook geen gevaar voor uw omgeving.

HOE VERLOOPT DE OPNAME?

De hieronder beschreven procedure wordt meestal 2x uitgevoerd met een +/-1 week interval.

1. DE DAG VOORAF: DE OPNAME

De dag voor de ingreep wordt u in het ziekenhuis verwacht tussen **14 en 15 uur**. U laat zich inschrijven beneden in de ontvangsthal en gaat naar eenheid 633 (beige pijl, 3e verdieping).

U krijgt een kamer toegewezen. Verder krijgt u ook een identificatiebandje om.

2. DE DAG VOORAF: VOORBEREIDING

De schaamstreek wordt volledig geschoren. U mag dat eventueel zelf thuis al doen. Het is zeer belangrijk dat uw darmen leeg zijn voor de brachytherapie. De avond voor de ingreep krijgt u daarom een laxerend product te drinken. Diezelfde avond moet u nog minstens 1 liter heldere vloeistof drinken. U zult meerdere keren naar het toilet moeten gedurende die avond en nacht. Dat is vervelend, maar belangrijk voor een vlot verloop van de ingreep en uw comfort de volgende dagen.

U mag nog eten (u krijgt restenarme voeding) en drinken tot middernacht.

3. DE OCHTEND VAN DE DAG ZELF

Omdat de ingreep onder algemene narcose gebeurt, moet u nuchter blijven vanaf middernacht: u mag dan niet meer eten of drinken. Even-

tuele medicatie mag u wel nog innemen met een klein slokje water. Die medicatie zult u van de verpleging op de opnameafdeling krijgen. U krijgt een operatiehemdje aan en u moet juwelen, horloge, bril, vals gebit en gehoorapparaten uitlaten. Uw pols en bloeddruk worden gecontroleerd. In de vroege voormiddag wordt u naar de eenheid voor brachytherapie gebracht.

4. IN DE APPLICATIEZAAL

U neemt plaats op de operatietafel.

De anesthesist prikt een infuus – indien u dat nog niet heeft -, kleeft elektroden op uw borstkas en zal u langzaam laten inslapen. De anesthesist zal u tijdens de hele ingreep bewaken.

5. DE INGREEP

De arts plaatst een blaassonde, waarlangs de urine zal afvloeien. Hij inspecteert de vagina en de baarmoederhals.

De bestralingsapplicator wordt ingebracht. Het is belangrijk dat die goed op zijn plaats wordt gehouden, daarom wordt een wiek ingebracht in de vagina. Dat kan een gevoel van druk veroorzaken. Het uitwendige gedeelte van de applicator wordt vastgemaakt met behulp van brede stroken kleefverband op uw onderlichaam.

6. ONTWAKEN

De anesthesist geeft u via het infuus een pijnstillend product op het einde van de narcose, zodat u geen pijn heeft wanneer u ontwaakt. Als u voldoende wakker bent en kunt antwoorden op vragen, helpen we u terug in uw bed en gaat u naar de ontwaakzaal.

7. MRI-SCAN EN/OF CT-SCAN

Zodra u voldoende wakker bent, krijgt u een CT- en/of een MRI-scan. Die beelden hebben we nodig om de dosis bestraling te berekenen die u nodig heeft. Daar zijn enkele uren voor nodig.

8. OP DE KAMER

Na de MRI- en CT-scan wordt u naar de kamer gebracht. U hebt verplichte bedrust omdat de applicator op zijn plaats moet blijven. De blaassonde blijft zitten tot het einde van de behandeling. U krijgt diezelfde dag een spuitje Clexane® in de buik om te voorkomen dat u, door gebrek aan beweging, klontervorming in het bloed (flebitis) krijgt.

U behoudt het infuus tot het einde van de behandeling en krijgt daarlangs pijnstillende medicatie.

9. DE BESTRALINGSBEHANDELING

Als het bestralingsplan klaar is, zult u terug vervoerd worden naar de bestralingsafdeling (E 608) en binnengereden worden in de 'bunker' voor de bestralingsbehandeling. De arts zal de ingebrachte applicator op het bestralingstoestel aansluiten. Meestal gebeurt dat nog op de avond van de ingreep. Na de behandeling wordt u teruggebracht naar uw kamer voor de overnachting. De ochtend nadien wordt u terugverwacht op de bestralingsafdeling. Daar zal een controle-CT-scan uitgevoerd worden om te controleren of de positie van de applicator nog goed is. Nadien zult u opnieuw aangesloten worden aan het bestralingstoestel voor een behandeling.

10. VERWIJDEREN VAN DE APPLICATOR

De applicator wordt door de arts verwijderd. In tegenstelling tot bij de plaatsing is hier geen verdoving nodig.

U wordt opnieuw in gynaecologische houding gelegd. De dokter gaat laagje per laagje het kleefverband losmaken. De blaassonde wordt verwijderd, vervolgens de wiek en dan de applicator.

Nadien brengt de arts een speculum in en inspecteert de vagina. Die wordt goed gespoeld met een ontsmettende vloeistof. Daarna wordt er Daktarin[®]-crème ingebracht om infecties te voorkomen.

11. ONTSLAG

Na het verwijderen van de applicator mag u in principe het ziekenhuis verlaten.

U krijgt een afspraak mee om op controleconsultatie te komen.

U brengt het best nog gedurende twee weken Daktarin[®]-crème aan.

NEVENWERKINGEN EN NABEHANDELING

ACUTE NEVENWERKINGEN

Mogelijke acute nevenwerkingen zijn lokale irritatie en huidirritatie. U mag daarvoor pijnmedicatie innemen. Verder zijn er geen acute nevenwerkingen.

LATE NEVENWERKINGEN

Op lange termijn kan de vagina droger worden en kunnen er verklevingen ontstaan. Om dat te voorkomen zult u eveneens begeleid en opgevolgd worden door een seksuologe.

HEBT U NOG VRAGEN?

Zijn bepaalde zaken niet helemaal duidelijk, vraag dan gerust meer informatie aan de verpleegkundige, de arts of aan het onthaal van de bestralingsafdeling.

Hebt u thuis een probleem, raadpleeg dan uw huisarts.

CONTACTGEGEVENS RADIOTHERAPIE-ONCOLOGIE

UZ Leuven campus Gasthuisberg
E 606 radiotherapie
Herestraat 49
3000 Leuven

U vindt de dienst radiotherapie-oncologie via de beige pijl,
op verdieping 00.

Tel. 016 34 76 00

Maandag tot vrijdag: van 8 uur tot 17.30 uur

- Verantwoordelijke stafleden:
dr. Melissa Christiaens en dr. Eva Oldenburger
- Hoofdverpleegkundige:
Katleen Luyten

© november 2022 UZ Leuven

Overname van deze tekst en illustraties is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door de dienst radiotherapie-oncologie in samenwerking met de dienst communicatie.

U vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/700232.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kunt u bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 33 22 11
www.uzleuven.be

 mynexuzhealth

Raadpleeg je medisch dossier
via nexuzhealth.com
of download de app

